

I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE RADY (ES) č. 2007/2004,**z 26. októbra 2004****o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 62 ods. 2 písm. a) a článok 66,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽²⁾,

keďže:

(1) Politika spoločenstva v oblasti vonkajších hraníc EÚ sa zameriava na integrované riadenie zabezpečujúce jednotnú a vysokú úroveň kontroly a dozoru, ktoré je potrebným logickým dôsledkom voľného pohybu osôb v rámci Európskej únie a základnou súčasťou priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Na tento účel sa predpokladá stanovenie spoločných pravidiel o normách a postupoch pre kontrolu vonkajších hraníc.

(2) Účinné vykonávanie spoločných pravidiel si vyžaduje zvýšenú koordináciu operačnej spolupráce členských štátov.

(3) Zohľadňujúc skúsenosti spoločnej jednotky odborníkov na vonkajšie hranice, ktorá pôsobí v rámci Rady, by sa preto mal v rámci Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie zriadiť špecializovaný odborný orgán poverený úlohou zlepšiť koordináciu operačnej spolupráce členských štátov v oblasti riadenia vonkajších hraníc.

(4) Zodpovednosť za kontrolu a sledovanie vonkajších hraníc prináleží členským štátom. Agentúra by mala uľahčovať uplatňovanie existujúcich a budúcich opatrení Spoločenstva, ktoré sa týkajú riadenia vonkajších hraníc prostredníctvom zabezpečovania koordinácie činnosti členských štátov pri vykonávaní týchto opatrení.

(5) Účinná kontrola a sledovanie vonkajších hraníc je pre členské štáty bez ohľadu na ich zemepisnú polohu záležitosťou mimoriadnej dôležitosti. Preto je potrebné podporovať solidaritu členských štátov v oblasti riadenia vonkajších hraníc. Zriadenie agentúry, ktorá bude pomáhať členským štátom s vykonávaním operačných stránok riadenia vonkajších hraníc vrátane navracania štátnych príslušníkov tretích štátov nelegálne prítomných v členských štátoch, predstavuje dôležitý krok v tomto smere.

(6) Na základe modelu spoločnej integrovanej analýzy rizika by agentúra mala vykonávať analýzu rizika, aby Spoločenstvu a členským štátom poskytla dostatočné informácie, ktoré umožnia prijatie vhodných opatrení alebo riešenie identifikovaných hrozieb a rizík s ohľadom na zlepšenie integrovaného riadenia vonkajších hraníc.

(7) Agentúra by mala na európskej úrovni zabezpečovať vzdelávanie a odbornú prípravu národných inštruktorov pohraničnej stráže a dodatočné vzdelávanie a odbornú prípravu a semináre pre úradníkov príslušných národných služieb týkajúce sa kontroly a dozoru nad vonkajšími hranicami a vyhostenie štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí sa bez oprávnenia zdržiavajú v členských štátoch. Agentúra môže v spolupráci s členskými štátmi organizovať vzdelávaciu činnosť na ich území.

(8) Agentúra by mala sledovať vývoj vo vedeckom výskume, ktorý sa týka jej oblasti, a šíriť tieto informácie Komisii a členským štátom.

(9) Agentúra by mala viesť zoznamy technického vybavenia, ktoré poskytujú členské štáty, a týmto prispievať k združovaniu materiálnych zdrojov.

⁽¹⁾ Stanovisko z 9. marca 2004 (ešte neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 108, 30.4.2004, s. 97.

- (10) Agentúra by tiež mala podporovať členské štáty v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach.
- (11) Vo väčšine členských štátov patria operačné stránky navracania štátnych príslušníkov tretích krajín zdržiavajúcich sa v členských štátoch bez oprávnenia do právomoci orgánov zodpovedných za kontrolu vonkajších hraníc. Pretože vykonávanie týchto úloh na európskej úrovni je zreteľne prínosné, agentúra by podľa toho mala, s výhradou politiky Spoločenstva pre navracanie, poskytovať potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií členských štátov v prípadoch navracania a určiť najlepšie postupy pre získanie cestovných dokladov a vyhostenie štátnych príslušníkov tretích krajín zdržiavajúcich sa bez oprávnenia na území členských štátov.
- (12) Na účel plnenia svojho poslania a do rozsahu potrebného na plnenie svojich úloh môže agentúra spolupracovať s Europolom, príslušnými orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami príslušnými vo veciach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie v rámci pracovných dojednaní uzavretých v súlade s príslušnými ustanoveniami tejto zmluvy. Agentúra by mala uľahčovať operačnú spoluprácu členských štátov a tretích krajín v rámci politiky vonkajších vzťahov Európskej únie.
- (13) Na základe skúseností spoločnej jednotky odborníkov na vonkajšie hranice a operačných a vzdelávacích stredísk, ktoré zriadili členské štáty, špecializovaných na rozličné stránky kontroly a sledovania pozemných, vzdušných alebo námorných hraníc, agentúra môže vytvoriť špecializované pobočky zodpovedné za riešenie pozemných, vzdušných a námorných hraníc.
- (14) Agentúra by mala byť nezávislá vo vzťahu k technickým záležitostiam a mala by mať právnu, správnu a finančnú samostatnosť. Na tento účel je potrebné a vhodné, aby bola orgánom Spoločenstva s právnou subjektivitou a s vykonávacími právomocami, ktoré sa jej zverujú týmto nariadením.
- (15) V riadiacej rade by mala byť zastúpená Komisia a členské štáty, aby mohli účinne kontrolovať fungovanie agentúry. Rada by mala, ak je to možné, pozostávať z operačných vedúcich vnútroštátnych útvarov zodpovedných za riadenie hraničnej stráže alebo z ich zástupcov. Tejto rade by mali byť zverené právomoci potrebné na zostavenie rozpočtu, overenie jeho vykonávania, prijímanie príslušných finančných predpisov, zakladanie transparentných pracovných postupov rozhodovania agentúry a vymenovanie výkonného riaditeľa a jeho zástupcu.
- (16) Agentúre by sa mal poskytnúť samostatný rozpočet, ktorého príjmy pochádzajú v zásade z príspevkov Spoločenstva, aby sa zaručila jej úplná samostatnosť a nezávislosť. Rozpočtový postup Spoločenstva by mal byť uplatniteľný, pokiaľ ide o príspevky Spoločenstva a akékoľvek ďalšie dotácie zdaniteľné pre všeobecný rozpočet Európskej únie. Audit účtov by mal vykonávať Dvor audítorov.
- (17) Nariadenie (ES) č. 1073/1999 Európskeho Parlamentu a Rady z 25. mája 1999 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) ⁽¹⁾ by sa malo bez obmedzenia uplatňovať na agentúru, ktorá by mala pristúpiť k Medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Komisiou Európskych spoločenstiev týkajúcej sa vnútorného vyšetovania Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) ⁽²⁾.
- (18) Na agentúru by sa malo uplatňovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie ⁽³⁾.
- (19) Na spracovanie osobných údajov agentúrou sa uplatňuje nariadenie (ES) č. 45/2001 Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽⁴⁾.
- (20) Rozvoj politiky a právnych predpisov o kontrole a sledovaní vonkajších hraníc zostáva zodpovednosťou orgánov EÚ, najmä Rady. Mala by byť zaručená úzka koordinácia medzi agentúrou a týmito inštitúciami EÚ.
- (21) Keďže ciele tohto nariadenia, konkrétne potreba vytvorenia integrovaného riadenia operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie, nemôžu byť dostatočne dosiahnuté členskými štátmi a je možné dosiahnuť ich lepšie na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku, toto nariadenie nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov.
- (22) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a je v súlade so zásadami, ktoré sú uznané článkom 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii a vyjadrené v Charte základných práv Európskej únie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 15.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

(23) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj schengenského *acquis* v zmysle dohody, ktorú uzavreli Rada Európskej únie a Islandská republika a Nórske kráľovstvo, o pridružení týchto štátov k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju Schengenského *acquis*, ktorá patrí do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES⁽¹⁾ o niektorých opatreniach na uplatňovanie tejto dohody. V dôsledku toho by sa delegácie Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva mali ako členovia zúčastňovať riadiacej rady agentúry, i keď s obmedzenými hlasovacími právami. Medzi Spoločenstvom a týmito štátmi treba uzavrieť ďalšie dojednania s cieľom určiť ďalšie postupy umožňujúce plnú účasť Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva na činnosti agentúry.

(24) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Za predpokladu, že toto nariadenie rozvíja schengenské *acquis* podľa ustanovení hlavy IV časti tri Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, by Dánsko malo v súlade s článkom 5 uvedeného protokolu do šiestich mesiacov po prijatí tohto nariadenia Radou rozhodnúť, či ho bude vykonávať vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch alebo nie.

(25) Toto nariadenie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis*, na ktorých sa nezúčastňuje Spojené kráľovstvo, v súlade s rozhodnutím Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000 o požiadavke Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*⁽²⁾. Spojené kráľovstvo sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané a ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(26) Toto nariadenie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis*, na ktorých sa nezúčastňuje Írsko, v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*⁽³⁾. Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané a ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(27) Agentúra by mala ulahčovať organizáciu operačných činností, v ktorých členské štáty môžu využívať odborné znalosti a vybavenie, ktoré sú ochotné poskytnúť Írsko

a Spojené kráľovstvo, v súlade s postupmi, o ktorých jednotlivito pre každý prípad rozhodne riadiaca rada. Na tento účel by sa na zasadnutia riadiacej rady mali pozývať zástupcovia Írska a Spojeného kráľovstva, aby sa mohli plne zúčastňovať rokovaní o príprave takýchto operačných činností.

(28) Medzi Španielskym kráľovstvom a Spojeným kráľovstvom existuje polemika o určení hraníc Gibraltáru.

(29) Pozastavenie uplatňovania tohto nariadenia o hraniciach Gibraltáru neznamená žiadnu zmenu v príslušných pozíciách dotknutých členských štátov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY

Článok 1

Zriadenie agentúry

1. Zriaďuje sa Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (agentúra) na účel zlepšenia integrovaného riadenia vonkajších hraníc členských štátov Európskej únie.

2. Berúc do úvahy, že za kontrolu a sledovanie vonkajších hraníc zodpovedajú členské štáty, agentúra ulahčuje a zabezpečuje účinnejšie uplatňovanie existujúcich i budúcich opatrení Spoločenstva, ktoré sa týkajú riadenia vonkajších hraníc prostredníctvom zabezpečovania koordinácie činností členských štátov pri vykonávaní týchto opatrení, čím prispieva k účinnej, vysokej a jednotnej úrovni kontroly osôb a sledovania vonkajších hraníc členských štátov Európskej únie.

3. Agentúra tiež poskytuje Komisii a členským štátom potrebnú technickú podporu a odborné znalosti pri riadení vonkajších hraníc a presadzuje solidaritu členských štátov.

4. Na účely tohto nariadenia odkazy na vonkajšie hranice členských štátov znamenajú pozemné a námorné hranice členských štátov a ich letiská a prístavy, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy Spoločenstva o prekračovaní vonkajších hraníc osobami.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20.

KAPITOLA II

ÚLOHY

Článok 2

Hlavné úlohy

1. Agentúra plní tieto úlohy:
 - a) koordinuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti riadenia vonkajších hraníc;
 - b) pomáha členským štátom pri vzdelávaní a odbornej príprave vnútroštátnej pohraničnej stráže vrátane zriaďovania spoločných vzdelávacích noriem;
 - c) vykonáva analýzy rizika;
 - d) sleduje vývoj výskumu, ktorý sa týka kontroly a dozoru nad vonkajšími hranicami;
 - e) pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach;
 - f) poskytuje členským štátom potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií v prípadoch navracania.
2. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci agentúry, členské štáty môžu na operačnej úrovni pokračovať v spolupráci s inými členskými štátmi a/alebo tretími krajinami na vonkajších hraniciach, ak takáto spolupráca dopĺňa činnosť agentúry.

Členské štáty sa zdržia akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť fungovanie agentúry alebo dosahovanie jej cieľov.

O týchto operačných záležitostiach na vonkajších hraniciach mimo rámca agentúry informujú agentúru.

Článok 3

Spoločné operácie a pilotné projekty na vonkajších hraniciach

1. Agentúra hodnotí, schvaľuje a koordinuje návrhy na spoločné operácie a pilotné projekty členských štátov.

Samotná agentúra môže so súhlasom dotknutého členského štátu (dotknutých členských štátov) iniciovať spoločné operácie a pilotné projekty v spolupráci s členskými štátmi.

Môže tiež rozhodnúť o poskytnutí svojho technického vybavenia členským štátom, ktoré sa zúčastňujú spoločných operácií alebo pilotných projektov.

2. Agentúra môže pôsobiť prostredníctvom svojich špecializovaných pobočiek podľa článku 16 na účely praktického organizovania spoločných operácií a pilotných projektov.

3. Agentúra hodnotí výsledky spoločných operácií a pilotných projektov a vykonáva komplexné porovnávacíe analýzy výsledkov na účel zvýšenia kvality, ucelenosti a účinnosti budúcich operácií a projektov, ktoré sa majú zahrnúť do jej výročnej správy podľa článku 20 ods. 2 písm. b).

4. Agentúra môže rozhodnúť o spolufinancovaní operácií a projektov uvedených v odseku 1 príspevkami zo svojho rozpočtu v súlade s finančnými pravidlami, ktoré sa uplatňujú na agentúru.

Článok 4

Analýza rizika

Agentúra rozvíja a uplatňuje spoločný integrovaný model analýzy rizika. Pripravuje všeobecné a prispôbené analýzy rizika, ktoré sa predkladajú Rade a Komisii.

Agentúra zapracúva výsledky spoločného integrovaného modelu analýzy rizika do svojho spoločného základného študijného programu vzdelávania a odbornej prípravy hraničnej stráže uvedeného v článku 5.

Článok 5

Vzdelávanie a odborná príprava

Agentúra zakladá a ďalej rozpracúva spoločný základný študijný program vzdelávania a odbornej prípravy hraničnej stráže a zabezpečuje vzdelávanie a odbornú prípravu inštruktorov vnútroštátnej hraničnej stráže členských štátov na európskej úrovni.

Agentúra ponúka aj doplnkové vzdelávacie kurzy a semináre pre úradníkov príslušných vnútroštátnych služieb členských štátov, na témy, ktoré sa týkajú kontroly a stráženia vonkajších hraníc a navracania štátnych príslušníkov tretích krajín.

Agentúra môže v spolupráci s členskými štátmi organizovať vzdelávaciu činnosť na ich území.

Článok 6

Rozvíjanie výskumu

Agentúra rozvíja výsledky výskumu, ktorý sa týka kontroly a sledovania vonkajších hraníc a oboznamuje s týmito informáciami Komisiu a členské štáty.

Článok 7

Riadenie technického vybavenia

Agentúra zriaďuje a udržiava centralizované záznamy technického zariadenia na kontrolu a sledovanie vonkajších hraníc členských štátov, ktoré sú dobrovoľne a na základe žiadosti z iného členského štátu ochotné dať vzájomne dočasne k dispozícii podľa analýzy potrieb a rizík, ktorú uskutočňuje agentúra.

Článok 8

Podpora poskytovaná členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64 ods. 2 zmluvy, môže jeden alebo viacero členských štátov, ktoré sa ocitnú v situáciách vyžadujúcich zvýšenú technickú a operačnú pomoc pri vykonávaní svojich záväzkov ohľadom kontroly a stráženia vonkajších hraníc, požiadať o pomoc agentúru. Agentúra môže pre dožadujúci členský štát (dožadujúce členské štáty) organizovať príslušnú technickú a operačnú pomoc.

2. Za okolností uvedených v odseku 1 môže agentúra:

- a) pomáhať pri záležitostiach koordinovania dvoch alebo viacerých členských štátov so zreteľom na riešenie problémov, ktoré sa vyskytujú na vonkajších hraniciach;
- b) nasadzovať svojich odborníkov, aby počas príslušného obdobia podporovali príslušné vnútroštátne orgány členského/-ých štátu/-ov.

3. Agentúra môže nadobúdať technické vybavenie na kontrolu a sledovanie vonkajších hraníc, ktoré používajú jej odborníci počas trvania nasadenia v príslušnom členskom/-ých štáte/-och.

Článok 9

Spolupráca v oblasti navracania

1. Agentúra poskytuje potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií členských štátov v prípade navracania. Agentúra môže využívať finančné prostriedky Spoločenstva dostupné v oblasti navracania.

2. Agentúra identifikuje osvedčené postupy získavania cestovných dokladov a vyhostovania štátnych príslušníkov tretích štátov zdržiavajúcich sa bez oprávnenia na území členských štátov.

Článok 10

Výkon vykonávacích právomocí

Výkon vykonávacích právomocí zamestnancami agentúry a expertmi členských štátov podlieha vnútroštátnym právnym predpisom daného členského štátu.

Článok 11

Systémy výmeny informácií

Agentúra môže prijať všetky potrebné opatrenia na uľahčenie výmeny informácií, ktoré sa týkajú jej úloh, s Komisiou a členskými štátmi.

Článok 12

Spolupráca s Írskom a Spojeným kráľovstvom

1. Agentúra uľahčuje operačnú spoluprácu členských štátov s Írskom a Spojeným kráľovstvom vo veciach, ktoré patria do jej činnosti, a v rozsahu požadovanom na splnenie jej úloh uvedených v článku 2 ods. 1.

2. Podpora, ktorú má agentúra poskytovať podľa článku 2 ods. 1 písm. f), zahŕňa organizáciu spoločných operácií členských štátov v prípade navracania, ktorých sa zúčastňujú aj Írsko a/alebo Spojené kráľovstvo.

3. Uplatňovanie tohto nariadenia na hraniciach Gibraltáru sa pozastavuje do dňa, keď sa dosiahne dohoda o rozsahu opatrení, ktoré sa týkajú prekračovania vonkajších hraníc členských štátov.

Článok 13

Spolupráca s Europolom a medzinárodnými organizáciami

Agentúra môže spolupracovať s Europolom a medzinárodnými organizáciami príslušnými vo veciach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie v rámci pracovných dojednaní uzavretých s týmito orgánmi v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a ustanoveniami o právomoci týchto orgánov.

Článok 14

Uľahčovanie operačnej spolupráce s tretími krajinami a spolupráca s príslušnými orgánmi tretích krajín

Agentúra uľahčuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi a tretími krajinami v rámci politiky Európskej únie v oblasti vonkajších vzťahov vo veciach, ktoré patria jej činnosti, a v rozsahu požadovanom na splnenie jej úloh.

Agentúra môže spolupracovať s orgánmi tretích krajín príslušnými vo veciach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, v rámci pracovných dojednaní uzavretých s týmito orgánmi v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy.

KAPITOLA III

ŠTRUKTÚRA

Článok 15

Právne postavenie a umiestnenie

Agentúra je orgán Spoločenstva. Má právnu subjektivitu.

V každom členskom štáte má agentúra najširšiu spôsobilosť na právne úkony, aké ich právne predpisy priznávajú právnickým osobám. Môže najmä nadobúdať alebo scudzovať hnutelý a nehnuteľný majetok, ako aj byť účastníkom súdnych konaní.

Agentúra je nezávislá vo vzťahu k technickým záležitostiam.

Agentúru zastupuje jej výkonný riaditeľ.

O sídle agentúry rozhodne jednomyselne Rada.

Článok 16

Špecializované pobočky

Riadiaca rada agentúry hodnotí potrebu zriadenia špecializovaných pobočiek v členských štátoch a rozhoduje o ich zriadení, pričom podlieha súhlasu členských štátov a zohľadňuje, aby sa náležite uprednostnili už zriadené operačné a vzdelávacie strediská špecializované na rozličné stránky kontroly a stráženia pozemných, vzdušných a námorných hraníc.

Špecializované pobočky agentúry vyvíjajú osvedčené postupy s ohľadom na určité typy vonkajších hraníc, za ktoré sú zodpovedné. Agentúra zabezpečuje súdržnosť a jednotnosť takýchto osvedčených postupov.

Každá špecializovaná pobočka predkladá výkonnému riaditeľovi agentúry podrobnú výročnú správu o svojej činnosti a poskytuje aj všetky ostatné typy informácií, ktoré sa týkajú koordinácie operačnej spolupráce.

Článok 17

Zamestnanci

1. Na zamestnancov agentúry sa uplatňuje Služobný poriadok úradníkov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a pravidiel, ktoré spoločne prijali inštitúcie Európskych spoločenstiev na účely uplatňovania tohto štatútu a podmienok zamestnávania.

2. Právomoci, ktoré menovaciemu orgánu udelil služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov, vykonáva agentúra vo vzťahu ku svojim vlastným zamestnancom.

3. Zamestnancov agentúry tvorí dostatočný počet úradníkov a národných expertov v oblasti kontroly a stráženia vonkajších hraníc, ktorých na plnenie riadiacich povinností dočasne vysielajú členské štáty. Zvyšok zamestnancov tvoria ostatní zamestnanci, ktorých agentúra prijíma na plnenie svojich úloh podľa potreby.

Článok 18

Výsady a imunity

Na agentúru sa uplatňuje Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev.

Článok 19

Zodpovednosť

1. Zmluvná zodpovednosť agentúry sa riadi právom, ktoré sa uplatňuje na príslušnú zmluvu.

2. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc rozhodovať na základe akejkoľvek rozhodcovskej doložky, ktorú obsahuje zmluva uzatvorená agentúrou.

3. V prípade mimozmluvnej zodpovednosti agentúra nahradí všetky škody spôsobené jej orgánmi alebo jej zamestnancami pri výkone ich povinností, v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov.

4. Súdny dvor má právomoc rozhodovať spory o náhrade škody podľa odseku 3.

5. Osobná zodpovednosť zamestnancov voči agentúre sa riadi ustanoveniami služobného poriadku alebo podmienkami zamestnávania, ktoré sa na nich vzťahujú.

Článok 20

Právomoci riadiacej rady

1. Agentúra má riadiacu radu.

2. Riadiaca rada:

a) menuje výkonného riaditeľa na návrh Komisie v súlade s článkom 26;

b) každoročne do 31. marca prijme súhrnnú správu agentúry za predchádzajúci rok a najneskôr do 15. júna ju zašle Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Dvoru audítorov. Súhrnná správa sa zverejňuje;

- c) každoročne do 30. septembra, a po prijatí stanoviska Komisie, prijme trojštvrтинovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom program práce agentúry na ďalší rok a zašle ho Európskemu parlamentu, Rade a Komisii; tento pracovný program sa prijíma podľa ročného rozpočtového postupu a legislatívneho programu Spoločenstva v oblastiach, ktoré sa týkajú riadenia vonkajších hraníc;
- d) stanovuje postupy rozhodovania výkonného riaditeľa týkajúce sa operačných úloh agentúry;
- e) plní svoje funkcie týkajúce sa rozpočtu agentúry podľa článkov 28, 29 ods. 5, 9 a 11, článku 30 ods. 5 a článku 32;
- f) vykonáva disciplinárnu právomoc nad výkonným riaditeľom a so súhlasom výkonného riaditeľa nad zástupcom riaditeľa;
- g) vypracuje svoj rokovací poriadok;
- h) vypracuje organizačnú štruktúru agentúry a prijíma zamestnaneckú politiku agentúry.

3. Návrhy na rozhodnutia o špecifických činnostiach, ktoré sa majú vykonať na alebo v bezprostrednom okolí vonkajších hraníc ktoréhokoľvek členského štátu, si vyžadujú hlasovanie v prospech jeho prijatia členmi riadiacej rady, ktorí zastupujú tento členský štát.

4. Riadiaca rada môže radiť výkonnému riaditeľovi v akejkoľvek veci, ktorá výlučne súvisí s rozvojom operačného riadenia vonkajších hraníc vrátane rozvíjania výskumu v zmysle článku 6 tohto nariadenia.

5. Riadiaca rada rozhodne na žiadosť Írska a/alebo Spojeného kráľovstva o účasti na činnostiach agentúry.

Riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutia jednotlivo absolútnou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom. Vo svojom rozhodnutí riadiaca rada zväží, či účasť Írska a/alebo Spojeného kráľovstva prispieva k dosahovaniu príslušných činností. Rozhodnutie určí finančný príspevok Írska a /alebo Spojeného kráľovstva na činnosť, o účasť na ktorej žiadali.

6. Riadiaca rada každoročne zašle rozpočtovému orgánu všetky informácie, ktoré sa týkajú výsledkov hodnotiaceho postupu.

7. Riadiaca rada môže zriadiť výkonnú kanceláriu, ktorá napomáha jej a výkonnému riaditeľovi pri príprave rozhodnutí, programov a činností, ktoré má riadiaca rada prijať a podľa

potreby, ak je to naliehavé, prijíma v mene riadiacej rady určité predbežné rozhodnutia.

Článok 21

Zloženie riadiacej rady

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, riadiaca rada je zložená z predstaviteľa každého členského štátu a dvoch zástupcov Komisie. Každý členský štát na tento účel vymenuje člena riadiacej rady, ako aj náhradníka, ktorý člena zastupuje v prípade jeho/jej neprítomnosti. Komisia vymenuje dvoch členov a ich náhradníkov. Funkčné obdobie je štyri roky. Toto funkčné obdobie sa môže jedenkrát predĺžiť.

2. Členovia riadiacej rady sa menujú na základe vysokej úrovne zodpovedajúcich skúseností a odborných znalostí v oblasti operačnej spolupráce na riadení hraníc.

3. Na činnosti agentúry sa podieľajú krajiny zapojené do vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského *acquis*. Každá krajina má v riadiacej rade jedného zástupcu a jedného náhradníka. Na základe príslušných ustanovení ich dohôd o pridružení sa vypracujú dojednania, ktoré okrem iného upresnia povahu, rozsah a podrobné pravidlá účasti týchto krajín na činnosti agentúry vrátane ustanovení o finančných príspevkoch a zamestnancoch.

Článok 22

Predsedsníctvo riadiacej rady

1. Riadiaca rada volí predsedu a podpredsedu z radov svojich členov. Podpredseda zastupuje z úradnej moci predsedu v prípade, že sa nemôže zúčastniť plnenia svojich úloh.

2. Funkčné obdobie predsedu a podpredsedu uplynie zánikom ich členstva v riadiacej rade. S výhradou tohto ustanovenia, funkčné obdobie predsedu alebo podpredsedu je dva roky. Toto funkčné obdobie sa môže jedenkrát predĺžiť.

Článok 23

Zasadnutia

1. Zasadnutia riadiacej rady zvoláva jej predseda.

2. Na rokovaníach sa zúčastňuje výkonný riaditeľ.

3. Riadiaca rada zasadá aspoň dvakrát do roka. Okrem toho zasadá na podnet predsedu alebo na žiadosť aspoň jednej tretiny jej členov.

4. Írsko a Spojené kráľovstvo sú prizývaní k účasti na zasadnutiach riadiacej rady.

5. Riadiaca rada môže na svoje zasadnutie prizvať ako pozorovateľa akúkoľvek ďalšiu osobu, ktorej stanovisko môže mať význam.

6. Členom riadiacej rady môžu, pokiaľ ustanovenia jej rokovacieho poriadku neustanovujú inak, pomáhať poradcovia alebo odborníci.

7. Sekretariát riadiacej rady zabezpečuje agentúra.

Článok 24

Hlasovanie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 20 ods. 2 písm. c) a články 4 a 26 ods. 2 a 4, riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutia absolútnou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom.

2. Každý člen má jeden hlas. Výkonný riaditeľ agentúry nehlasuje. V neprítomnosti člena je oprávnený uplatniť jeho/jej hlasovacie právo náhradník.

3. Rokovací poriadok stanovuje podrobnejšiu úpravu o hlasovaní, najmä podmienky, za ktorých člen môže konať v mene iného člena, a tam, kde je to vhodné, aj akékoľvek požiadavky na kvórum.

Článok 25

Funkcie a právomoci výkonného riaditeľa

1. Agentúru riadi jej výkonný riaditeľ, ktorý je pri vykonávaní svojich úloh úplne nezávislý. Bez toho, aby boli dotknuté príslušné právomoci Komisie, riadiacej rady a výkonnej kancelárie, výkonný riaditeľ nežiada ani neprijíma pokyny od ktorejkoľvek vlády alebo akéhokoľvek iného orgánu.

2. Európsky parlament alebo Rada môžu vyzvať výkonného riaditeľa agentúry, aby podal správu o plnení svojich úloh.

3. Výkonný riaditeľ má tieto funkcie a právomoci:

a) pripravovať a uskutočňovať rozhodnutia, programy a činnosti, ktoré schválila riadiaca rada agentúry v rámci obmedzení určených týmto nariadením, jej vykonávacími predpismi a platnými právnymi predpismi;

b) prijímať všetky potrebné kroky vrátane prijímania interných správnych pokynov a zverejňovania oznamov, potrebných na zabezpečenie fungovania agentúry v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia;

c) každoročne pripravovať návrh pracovného programu, správu o činnosti a predkladať ich riadiacej rade;

d) uplatňovať vo vzťahu k zamestnancom právomoci ustanovené v článku 17 ods. 2;

e) vypracovať odhad príjmov a výdavkov agentúry podľa článku 29 a plniť rozpočet podľa článku 30;

f) preniesť svoje právomoci na ostatných zamestnancov agentúry, s výhradou pravidiel, ktoré sa majú prijať v súlade s postupom uvedeným v článku 20 ods. 2 písm. g).

4. Výkonný riaditeľ zodpovedá za svoju činnosť riadiacej rade.

Článok 26

Menovanie vysokých úradníkov

1. Komisia navrhuje kandidátov na pozíciu výkonného riaditeľa na základe zoznamu po uverejnení pozície v úradnom vestníku, a prípadne v inej tlači alebo internete.

2. Výkonného riaditeľa agentúry menuje riadiaca rada na základe systému zásluh a doložených správnych a riadiacich schopností, ako aj príslušných skúseností v oblasti riadenia vonkajších hraníc. Riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutia dvojtretinovou väčšinou všetkých členov s hlasovacím právom.

Riadiaca rada má právomoc rovnakým postupom výkonného riaditeľa odvolať.

3. Výkonnému riaditeľovi pomáha zástupca výkonného riaditeľa. Ak výkonný riaditeľ nie je prítomný alebo spôsobilý, preberá jeho/jej miesto zástupca výkonného riaditeľa.

4. Zástupcu výkonného riaditeľa agentúry menuje riadiaca rada na základe systému zásluh a doložených správnych a riadiacich schopností, ako aj jeho/jej príslušných skúseností v oblasti riadenia vonkajších hraníc na návrh výkonného riaditeľa. Riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutia dvojtretinovou väčšinou všetkých členov s právom hlasovať.

Riadiaca rada má právomoc rovnakým postupom odvolať zástupcu výkonného riaditeľa.

5. Funkčné obdobie výkonného riaditeľa a zástupcu výkonného riaditeľa je päť rokov. Riadiaca rada ho môže predĺžiť jedenkrát na ďalšie obdobie až piatich rokov.

Článok 27

Preklad

1. Na agentúru sa uplatňujú ustanovenia nariadenia č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve⁽¹⁾.

2. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté na základe článku 290 zmluvy, sa vo všetkých oficiálnych jazykoch Spoločenstva vypracuje výročná správa o činnosti a program práce uvedené v článku 20 ods. 2 písm. b) a c).

3. Prekladateľské služby potrebné na fungovanie agentúry zabezpečuje Prekladateľské centrum pre inštitúcie Európskej únie.

Článok 28

Transparentnosť a komunikácia

1. Šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia agentúra postupuje pri zaobchádzaní so žiadosťami o prístup k jej dokumentom podľa nariadenia (ES) č. 1049/2001.

2. Agentúra môže oznámiť svoju vlastnú iniciatívu v oblastiach svojich úloh. Zabezpečuje najmä, aby verejnosť a každá zainteresovaná strana, okrem uverejnenia v zmysle článku 20 ods. 2 písm. b), rýchlo obdržala objektívne, spoľahlivé a ľahko zrozumiteľné informácie o jej práci.

3. Riadiaca rada ustanoví praktické opatrenia na uplatňovanie odsekov 1 a 2.

4. Každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo obracať sa na agentúru písomne v ktoromkoľvek jazyku uvedenom v článku 314 zmluvy. Má právo dostať odpoveď v tom istom jazyku.

5. Rozhodnutia, ktoré prijíma agentúra podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 1049/2001 môžu viesť k podaniu sťažnosti ombudsmanovi alebo k podaniu žaloby na Súdny dvor Európskych spoločenstiev, za podmienok uvedených v článkoch 195 a 230 zmluvy.

⁽¹⁾ Ú. v. ES 17, 6.10.1958, s. 385. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené aktom o prístupí z roku 2003.

KAPITOLA IV

FINANČNÉ POŽIADAVKY

Článok 29

Rozpočet

1. Bez toho, aby boli dotknuté iné typy príjmov, príjmami agentúry sú:

— dotácie Spoločenstva zapísané do všeobecného rozpočtu Európskej únie (sekcia Komisie),

— príspevky z krajín, ktoré sú zapojené do vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského *acquis*,

— poplatky za poskytované služby,

— všetky dobrovoľné príspevky z členských štátov.

2. Výdavky agentúry zahŕňajú výdavky na zamestnancov, správu, infraštruktúru a operačné výdavky.

3. Výkonný riaditeľ vypracuje odhad príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci finančný rok a spolu s plánom schváleného stavu zamestnancov ho zašle riadiacej rade.

4. Príjmy a výdavky sú v rovnováhe.

5. Riadiaca rada schvaľuje návrh rozpočtu vrátane predbežného plánu schváleného stavu zamestnancov spolu s predbežným pracovným programom, a najneskôr do 31. marca ich zašle Komisii a krajinám zapojeným do vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského *acquis*.

6. Komisia zašle návrh rozpočtu Európskemu parlamentu a Rade (ďalej len „rozpočtový orgán“) spolu s predbežným návrhom rozpočtu Európskej únie.

7. Na základe návrhu rozpočtu Komisia zapíše do predbežného návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie odhady, ktoré považuje za potrebné na plán schváleného stavu zamestnancov a čiastku dotácií, ktoré sa majú účtovať na ťarchu všeobecného rozpočtu, ktorý sa predkladá rozpočtovému orgánu v súlade s článkom 272 zmluvy.

8. Rozpočtový orgán schvaľuje prostriedky na dotácie pre agentúru.

Rozpočtový orgán schvaľuje plán stavu zamestnancov agentúry.

9. Riadiaca rada schvaľuje rozpočet agentúry. Rozpočet je konečným následne po záverečnom prijatí všeobecného rozpočtu Európskej únie. Podľa potreby sa primerane upraví.

10. Pri každej zmene rozpočtu vrátane plánu stavu zamestnancov agentúry sa postupuje rovnakým postupom.

11. Riadiaca rada čo najskôr oznamuje rozpočtovému orgánu svoj zámer realizovať akýkoľvek projekt, najmä všetky projekty týkajúce sa majetku ako je prenájom alebo nákup budov. Informuje o tom Komisiu aj krajiny, ktoré sú zapojené do vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského *acquis*.

Ak pobočka rozpočtového orgánu oznámila svoj zámer zaujať stanovisko, zašle riadiacej rade svoje stanovisko do šiestich týždňov odo dňa oznámenia projektu.

Článok 30

Vykonávanie a kontrola rozpočtu

1. Výkonný riaditeľ vykonáva rozpočet agentúry.

2. Najneskôr do 1. marca po každom finančnom roku účtovník agentúry odovzdá predbežné účty účtovníkovi Komisie spolu so správou o rozpočtovom a finančnom riadení za tento finančný rok. Účtovník Komisie zhrnie predbežné účty orgánov a decentralizovaných inštitúcií v súlade s článkom 128 nariadenia (ES) č. 1605/2002 z 25. júna 2002, ktorým sa stanovujú finančné nariadenia o súhrnnom rozpočte Európskych spoločenstiev ⁽¹⁾ (ďalej len „všeobecné finančné nariadenie“).

3. Najneskôr do 31. marca po každom finančnom roku zašle účtovník Komisie predbežné účty agentúry Dvoru audítorov spolu so správou o rozpočtovom a finančnom riadení za tento finančný rok. Správa o rozpočtovom a finančnom riadení za tento finančný rok sa zašle aj Európskemu parlamentu a Rade.

4. Po prijatí pripomienok Dvora audítorov k predbežným účtom agentúry podľa článku 129 všeobecného finančného nariadenia riaditeľ vypracuje účtovnú závierku agentúry na svoju vlastnú zodpovednosť a zašle ju na stanovisko riadiacej rade.

5. Riadiaca rada zaujme stanovisko k účtovnej závierke agentúry.

6. Najneskôr do 1. júla nasledujúceho roku zašle výkonný riaditeľ účtovnú závierku spolu so stanoviskom riadiacej rady Komisii, Dvoru audítorov, Európskemu parlamentu a Rade, ako aj krajinám, ktoré sú zapojené do vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského *acquis*.

7. Účtovná závierka sa zverejní.

8. Riaditeľ zašle Dvoru audítorov odpoveď na jeho pripomienky najneskôr do 30. septembra. Túto odpoveď zašle aj riadiacej rade.

9. Európsky parlament na odporúčanie Rady do 30. apríla N + 2 udelí výkonnému riaditeľovi agentúry absolútorium na plnenie rozpočtu na rok N.

Článok 31

Boj proti podvodom

1. Na účely boja proti podvodom, korupcii a iným nezákonným činnostiam sa bez obmedzenia uplatňujú ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999.

2. Agentúra pristúpi k medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 a bezodkladne vydá príslušné predpisy uplatniteľné na zamestnancov agentúry.

3. Rozhodnutia týkajúce sa financovania a vykonávania dohôd a nástrojov z nich vyplývajúce vyslovene stanovujú, že Dvor audítorov a OLAF môžu podľa potreby vykonávať kontroly na mieste medzi príjemcami financií agentúry a subjektmi zodpovednými za ich pridelovanie.

Článok 32

Finančné ustanovenia

Finančné predpisy uplatniteľné na agentúru prijíma riadiaca rada po porade s Komisiou. Smú sa odchyľovať od nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2343/2002 ⁽²⁾ o rámcovom finančnom nariadení pre orgány uvedené v článku 185 všeobecného finančného nariadenia, len pokiaľ to osobitne vyžaduje fungovanie agentúry, a na základe predchádzajúceho súhlasu Komisie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 72.

KAPITOLA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 33

Hodnotenie

1. Do troch rokov odo dňa, keď agentúra prevzala svoje povinnosti a každých päť rokov potom, riadiaca rada objednáva nezávislé vonkajšie hodnotenie vykonávania tohto nariadenia.

2. Hodnotenie preskúma, ako účinne plní agentúra svoje úlohy. Zhodnotí aj pôsobenie agentúry a jej pracovných postupov. Hodnotenie zohľadní názory všetkých zainteresovaných strán na európskej a vnútroštátnej úrovni.

3. Riadiaca rada obdrží závery hodnotenia a vydá odporúčania týkajúce sa zmien tohto nariadenia, agentúry a jej pracovných postupov Komisii, ktorá ich spolu so svojím vlastným stanoviskom, ako aj príslušnými návrhmi zašle Rade. Podľa potreby môže obsahovať aj plán činnosti a časový plán. Závery aj odporúčania hodnotenia sa zverejnia.

Článok 34

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Agentúra začne svoju činnosť od 1. mája 2005.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Luxemburgu 26. októbra 2004

Za Radu
predsedníčka
R. VERDONK